

NORSK ETNOLOGISK GRANSKING

Emnenr. 39

Fylke: Nord-Trøndelag

Tilleggsspørsmålnr.

Herad: Egge

Emne: Høgtidsmat med

Bygdelag:

Oppskr. av: familiefester
Sverre Aune

Gard:

(adresse): Sverre pr. Steinkjer

G.nr.

Br.nr.

A. Merk av om oppskrifta er etter eiga røynsle.

B. Eller om den er etter andre heimelsmenn: (ta også med alder, heimstad, yrke):
Anne Sævre, 78 år Eidrid Øksnes, 65 år

SVAR

a. Fødselen.

1. Ja
2. Det var ingen regel såleis. Jo kunne samtid vera ilag, men som oftast kom dei enkeltruis.
3. Nei.
4. Før i tida fire dagar etter fødsel.
5. Her var det slik at dei kom herre ein gang for kvar fødsel.
6. Grøt, rømnegrøt eller sniskegrøt og sagasuppe med snisker og rosiner i.
8. Steintøyterin, krusfat og spanner til suppe.
9. Ja, all mat vart kalla barselsgrøt.
10. Det var alltid kona sjøl.
11. Ja, folk hadde eit slags slikt syn på det. Na derimot hender det at mannen er med.
12. Sendingfolke skulle ha traktering. Dei skulle smake på dei sakene dei hadde med. Elles var det full oppdekning med kaffe, smørbrød, ost, gremme, kjøttkaker og sniskegrøt.
13. Det er ikkje kjent, at det var noko særskilt namn på slike gjestebud.
14. Nei.
15. Ja, helst det.
16. Ca 20-30 år sia.

17. Nei, men istaden for mat kunne somme gi pengar.
18. Likeins som for sp.m. 17.
19. Ja, fadrane og beste foreldre.
20. Barsøl.
21. Nei.
- 22.) Her bli det gitt fadder-gaver. Ja, der som ber barnet til dåpen gir, som regel, mest.

B. Fødselsdag.

24. Nei, frå gammalt av var det svært sjeldan.
25. Berre ved runde tal.
26. Slegt og grammar. Na i seinare tid kjem folk ofte ubedne.
27. Ja, både bedne og ubedne gir gaver.
28. Nei, men når barn hadde årsmålsdag skulle det vera sjokolade og kaker.
29. Ja det blir brukt, men ikkje alltid lys i blautkaka. Det er serleg til barn.

C. Konfirmasjon.

30. Var inga ekstra feiring utanom høgtida i kyrkja.
31. Ja. Kom på bruk omkring siste århundre-rifte.
32. Læraren og presten, ja, og slektningar.
33. Nei.
34. Ja. Både dei som er bedne og andre slektningar gir gaver.
35. Nei.

D. Brudlaup.

36. Nei.
37. Det blir brukt nå, men ikkje alltid.
38. ^{a.} Den tida folket måtte i brudlaupsgaarden før dei drog til kyrkja var det 3. måltid. Frakast før kyrkjeturen, middag etter brudevigsla og bordsmat ein gong utpå natta. Seinare 2 måltid.

B. Til frokosten vart det traktert av sendingsmaten. Til middagen, sådd, steik og fisk av eit eller anna slag. Etter fiskepuddingen kom i bruk, vart den mest nytta til fiskerett. Tjueldsmaten var og av sendingsmaten.

C. ja, sådd og bruragraut.

D. 2. dag skulle det vera bruragraut og kjøttkaker. 3. dagen var det får i tida salt kjøtt.

Til dessert vart det får i tida brukt sagesuppe med smiler og rasiner i eller smilkegraut.

39. Sendingane ~~være~~ kunne vera gümme, smør, lefse, brød. Eg har ikkje fått greie på kva og kor mykje dei yngre gjestar skulle sende.

40. ja, smøret var pynta, -"krina", som dei sa.

41. nei.

42. Sending.

43. Ofte var det tenestegjenter eller andre som ikkje var bedne til brudlauget.

44. ja, Sendingshueld.

45. nei.

46. Førgångkoner.

47. ja, 2 dager. Men det blir meir og meir brukelig med 1 dag.

48. ja, somme gjer det

49. ja, enkelte.

50. Nære skyldfolk gje gaver da og.

51. Berre med 25- og 50-årsdagen.

E. Gravøl.

52. Gramane (beargrenda) og slektingar. Ved bearmannen.

53. Får 2 dager. nå ein dag.

54. Kaffe og smørbrød før likferda. Før sat dei ved langbord, nå ved småbord.

55. nei det er her ingen tradisjon om.

56. Middag. Seinare på dagen vart det får i tida

traktert pøns og kaffe.

57. Vart alltid halde i heimen.

58. Fladde dei med seg.

59. Nei, men smøret var pynta.

60. Var vanleg å ha eit litt høgtideleg måltid kvelden før gravølsdagen.

61. nei.

62. nei.

63. Som før nemnt var det ei tid vanleg at det vart skjenka pøns (dialekt "pøns") etter middagen.

64. ja.

65. Kaffe og smørbrød for likferda. Middag etter dei er komme att frå kyrkja. Seinare kaffe og kaker. Trueldsmat tilslutt.

66. nei.

67. Nei ikkje her i bygda.

68. 1920-åra.

69. i 1890-åra.

F. Nye fester:

70. Nei, men det er på somme gardar skikke at dei skal ha egg.

71. Nakre gjer det. Omkring 1920.

72. Nei, det er ikkje vanleg.

73. nei.

74. nei.

75 gjennom avisene.